

tävä rauhan aikana. Edelleen on hänellä oikeus esittää vetonsa lainsäädäntökysymyksissä ja vaikean kriisin sattuessa olla välittämättä perustuslaista. Silti on keisari täysin politiikan ulkopuolella ja vain aniharvoin hän on siihen henkilökohtaisesti sekaantunut.

Japania siis hallitaan keisarin nimessä eikä häntä voida sanoa diktaattoriksi sanan varsinaisessa merkityksessä. Jo kauan aikaa on eräs suurista kysymysmerkkejä Japanin hallinnossa ollut se, kuka oikeastaan käyttää keisaria hyväkseen ajaakseen omaa tai ryhmäkuntansa politiikkaa, ja tämä on vaikea pulma myös niille, jotka sodan jälkeen selvittävät Japanin sotarikolliskysymyksiä.

Melkein yhtä vaikeaa on saada käsitys japanilaisesta ajatustavasta, joka suureksi osaksi näyttää perustuvan enemmän tai vähemmän tietoiseen itsepetokseen. Länsimaalaisen silmissä näyttää koko keisarikultti käsittämättömältä. Japanilaiset tuntevat keisariaan kohtaan suunnatonta pelkoa ja kunnioitusta. Keisarillisen kulkueen kulkiessa ohi lasketaan ikkunaverhot alas kaikissa taloissa ja raitiovaunuissakin, ja kaikki alamaiset painavat nöyrästi päänsä alas. Ennen kaikkea ei kukaan saa katsoa keisaria ylhäältäpäin, ja tämä määräys on synnyttänyt monia eriskummallisia seurauksia. Niinpä ei esimerkiksi Tokion poliisiaseman rakennukseen suunniteltua tornia koskaan rakennettu, sillä todettiin sieltä voitavan katsoa keisarin puutarhaan.

Keisaria ei saa saattaa alttiiksi yhdellekään mielenliikutukselle, ja niinpä sellaiset pikkuasiat kuin haarukan pudottaminen tai autokumin puhkeaminen ovat pakottaneet asianomaisen "syntisen" tekemään harakirin. Koskaan ei japanilainen mainitse keisaria nimeltä ja useimmiten hän ei puhu hallitsijastaan lainkaan. Itse keisarille lienee se jokaista yksityiskohtaansa myöten suunniteltu ja valvottu elämä, jota hän joutuu viettämään, valtava rasitus, sillä käytännöllisesti katsoen uhrataan koko hänen elämänsä perinteiden alttarille.

Nykyaikaiset keisarit ovat saaneet länsimaisen sivistyksen. Hirohito on saanut opetusta yksityisopettajilta ja matkustellut Euroopassa ja Amerikassa. Hänen suurin harrastuksensa on syvänmerenkalastus, ja sen lisäksi hän pelaa golfia, ui ja ratsastaa. Hänen avioliittonsa herätti hovipiireissä suurta järkytystä, sillä hän ei ottanutkaan puolisoa itselleen perinteellisestä suvusta. Myös myöhemmin on Hirohito lukuisissa eri tilanteissa poikennut virallisista tavoista.

Japanin kansakunnan ruumiillistumana ja kansan jumalana on Hirohitolla suunnaton vaikutusvalta, ja yleisesti arvellaan hänen kukistamisensa johtavan täydelliseen kaaokseen. Liittoutuneet ovat olleet keisaria koskevien suunnitelmien suhteen hyvin salaperäisiä, eikä esimerkiksi Potsdamin julistuksessa, kuvaavaa kyllä, mainittu häntä lainkaan. Japanin hallitus on, kuten tunnettua, pyytänyt, ettei keisarin oikeuksia uhattaisi ja todennäköisesti tullaankin Hirohito antautumisen nyt tapahduttua jättämään paikalleen maan henkiseksi johtajaksi, mutta samalla hänet eristetään huolellisesti siitä tarkemmin määriteltävästä poliittikoryhmästä, joka keisarin nimessä on johtanut maata. Tämä suunnitelma näyttää takaavan asian suotuisimman ratkaisun.

Varatuomari S. J. Pentti täytti elokuun 12 p:nä 60 vuotta. Hän m.m. toimi v:nä 1932—40 Uuden Suomen päätoimittajana ja on lämpimästi tukenut karjalaisten harrastuksia.

Kauppias Mikko Sirkeinen kuollut.

Kauppias Mikko Sirkeinen kuoli Helsingissä lyhyen taudin murtamana viime kuun 7 päivänä. Hän oli syntynyt Uhtualla huhtikuun 22 päivänä 1877. Sieltä hän siirtyi verrattain nuorena Suomeen palvelen aluksi Kajaanissa ja Sotkamossa Ivan Sergejeffin liikkeissä sekä Lauttakylässä kauppias Timosen liikkeessä. Oltuaan välillä muutaman vuoden Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa, perusti hän sieltä palattuaan oman liikkeen Säräisniemelle, jossa sitten siirtyi myöhemmin kauppa- ja kutomoliikkeen harjoittajaksi Inhan asemalle. Viime vuodet hän toimi Helsingissä Alkon palveluksessa.

Kun lakkautettu Vian Karjalaisten Liitto v. 1917 herätettiin uudelleen eloon Karjalan Sivistysseuran nimisenä, oli kauppias Mikko Sirkeinen kokouksessa mukana, kirjoittautuen seuran jäseneksi ja antoi rahalahjan alkaneen seuran työn tukemiseksi. Myöhemmin hän tuli seuran ainaisjäseneksi.

Vainaja laskettiin haudan lepoon viime kuun 12 päivänä Helsingissä omaisten ja tuttavien saattamana. Karjalan Sivistysseura myöskin yhtyy kunnioittamaan ainaisjäsenensä ja tukijansa muistoa!